Vraagnr	Partij	Hoofdstuk	Blz.	Vraag	Antwoord
1	VVD	Bestuurlijke en financiële hoofdlijnen		Waar bestaat bijdragen aan verbonden partijen uit? (500.000 nadeel).	Dit bedrag bestaat vooral uit hogere indexaties en autonome ontwikkelingen binnen onze gemeenschappelijke regelingen (zie ook de raadsbrief begrotingen gemeenschappelijke regelingen) en Twente Milieu
2	VVD	Bestuurlijke en financiële hoofdlijnen		Te pas en te onpas. Op diverse plekken worden programmamanagers ten tonele gevoerd, met de benodigde extra kosten (woningbouwimpuls 120.000 p/j, energietransitie 191.000 p/j) , terwijl het werk - zij het onder een andere naam – in het verleden ook al gebeurde door veelal de lijnorganisatie. Hoe verhoudt de aanpak in de vorm van programma's zich tot die binnen de lijnorganisatie?	Programma's zijn gericht op maatschappelijke doelen en combineren bestaande en nieuwe activiteiten in de lijn en projecten. Het betreft hier nieuwe taken uit het raadsakkoord. Er worden o.a. twee nieuwe programma's opgestart en meer projecten uit het programma energietransitie uitgevoerd.
3	VVD	Bestuurlijke en financiële hoofdlijnen		Er staat grote wijzigingen bij de jaarstukken 2021 op grondexploitaties en doordat er versneld is verkocht de boekwaarde snel daalt. Met andere woorden; heeft een negatief effect op financiën. Maar die hele verandering van de grondexploitaties zou toch juist positief zijn qua financiën?	Het is zowel positief als negatief. Grondexploitaties zijn altijd incidenteel. Rentelasten zijn structureel. Volgens regelgeving moeten we een bepaald gedeelte van de rentelasten doorbelasten aan de grondexploitaties. Doordat de gronden uit de Bornsche Maten van de grondexploitaties naar de materiele vaste activa zijn gebracht, kunnen we de rente niet meer aan deze gronden doorbelasten. De rentelasten lopen echter nog een paar jaar door. Vandaar dat dit een structureel nadeel is. Mochten deze gronden de komende tijd weer in een nieuw op te starten grondexploitatie worden gebracht, is de boekwaarde van deze gronden veel lager, dan wanneer we er steeds rente aan toe hadden gevoegd. De uitgangspositie van de nieuwe grondexploitaties is hiermee ook een stuk gunstiger. Daarbij zijn er het afgelopen jaar ontzettend veel kavels verkocht en zijn de grondexploitaties verbetert (zie ook het MPG). Dit zorgt ervoor dat we enorme winsten hebben kunnen nemen. Het levert als nadeel op, dat we zolang we nog rentelasten hebben, we deze ook niet meer kunnen doorbelasten naar deze grondexploitaties.
4	VVD	Bestuurlijke en financiële hoofdlijnen		Structurele effecten: In 2026 staat dat er per abuis in de kaderbrief een last dubbel werd opgenomen, wat is deze last?	In de kaderbrief hebben we een autonome ontwikkeling administratief per ongeluk 2x opgevoerd. Dit hebben we gecorrigeerd in de begroting.
5	VVD	Bestuurlijke en financiële hoofdlijnen		In de presentatie wordt gesproken over mandatering naar college sheet 9. Is er een lijst opgesteld voor de raad, waar wij daadwerkelijk kunnen zien wat wij gemandateerd hebben naar het college? Zo om verwarring te voorkomen?	Ja, het gaat hier in de basis om alle door de raad beschikbaar gestelde kredieten. Deze lijst is te vinden in de begroting onder hoofdstuk 6.2.4 op blz. 72.
6	VVD	Programma Wonen en Leven		Ruimtelijkeontwikkeling. Is hier al een tijdspad voor? Wanneer is Borne hier klaar voor/ wanneer kan de Raad wat verwachten? (vermodelijk omgevingsvisie)	De ruimtelijke (stedebouwkundige) ontwikkeling is een bouwsteen voor de Omgevingsvisie. De planning wordt opgenomen in de termijnagenda.
7	VVD	Programma Wonen en Leven		Openbare orde: wat staat hier nu daadwerkelijk, wat is het plan, dit is veel te vaag. Of doen we niks?	Indien openbare ruimte wordt bedoeld, dan betekent dit concreet dat we bij nieuwbouw en renovatie in de openbare ruimte onder meer: - hemelwater afkoppelen - gescheiden rioolsystemen aanleggen meer groen inpassen tegen hittestress - klinkers ipv asfalt gaan gebruiken - de wegen autoluw maken - 30 kilometerzones invoeren - laadpalen aanleggen - verstening tegen gaan Voorbeelden uit de praktijkzijn bijvoorbeeld fase 1 Wensink Zuid en de startfase in de Spanjaardswijk
8	VVD	Programma Wonen en Leven		Welke specifieke doelgroepen krijgen geen aandacht bij woonvisie	Alle specifieke doelgroepen zullen aan de orde komen. Met name voor arbeidsmigranten wordt nog gewerkt aan een tekst.
9	VVD	Programma Wonen en Leven		Zijn kwetsbaren nu wel of niet een specifieke doelgroep?	Bij kwetsbaren gaat het om diverse doelgroepen die in de Woon-, zorg- en welzijnsvisie verder worden uitgewerkt.

Vraagnr	Partij	Hoofdstuk	Blz.	Vraag	Antwoord
10	VVD	Programma Wonen en Leven		Particulier initiatief bij duurzaamheid: Hoe gaan wij deze doelgroep tegemoet komen	Inwoners van Borne komen we op verschillende manieren tegemoet zoals: - het digitale Energieloket met informatie over energiebesparende maatregelen - het fysieke Energieloket in het Kulturhus - de Energiecoaches (7) - diverse collectieve inkoopacties die door de Stichting Duurzame Initiatieven Borne (DiBo)uitgerold worden - in aanvulling op het actuele Nationale Warmtefonds wordt een nieuwe gemeentelijke Toekomstbestendig Wonen Regeling voorbereid waarmee inwoners grotere duurzame maatregelen (zonnepanelen, isolatie, warmtepompem) kunnen financieren
11	VVD	Programma Wonen en Leven		Kan er een lijst met betekenissen afkortingen worden toegevoegd, bijv MIRT?	MIRT = Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport. Welke afkortingen moeten nog meer uitgeschreven worden?
12	VVD	Programma Wonen en Leven		In de presentatie, er is een projectmanager nodig, maar is die incidenteel of structureel	Incidenteel. Het voorstel is "Voor de woningbouwimpuls van 2023 tot en met 2025 jaarlijks € 120.000 beschikbaar te stellen en dit bedrag te dekken uit het saldo van de begroting". Het betreft hier een programmamanager (zie vraag 2).
13	VVD	Programma Duurzame toekomst		In 2021 is er een Energievisie vastgesteld. Hoe staan we er voor? Waarom zijn hier niet kort de behaalde successen genoemd?	We werken op dit moment aan een digitaal dashboard waarmee we doelrealisatie kunnen meten voor de belangrijkste indicatoren. Conform de P&C Cyclus nemen wij de behaalde successen/doelrealisatie op in de Jaarrekening.
14	VVD	Programma Duurzame toekomst		Wat zijn de eerste stappen EN de vervolgstappen als het gaat om de circulaire economie?	Een Integraal Programmaplan Duurzaamheid is in de maak. Daarin nemen we doelen en acties op m.b.t. circulaire economie. Met name in samenwerking met de Bornse bedrijven zien we mogelijkheden hergebruik te stimuleren. En verder is het vooral ook aan onze inwoners om via gedragsverandering door te gaan met afvalscheiding en zo de stroom restafval verder te reduceren.
15	VVD	Programma Duurzame toekomst		In 2050 zijn wij klimaatbestendig. Met afmaken van F35, zijn we dan nu klaar? Was dit laatste?	F35 binnen de bebouwde kom aanleg 2023, aanleg buiten bebouwde kom 2025. Gemeente moet blijven investeren in voet- en fietspaden om mensen te verleiden om met de fiets te gaan.
16	VVD	Programma Duurzame toekomst		Economische visie. Klaar, wanneer raad, hoe komt die onze kant toe?	De offertes zijn inmiddels uitgezet. De planning komt terug in de termijnagenda.
17	VVD	Programma Duurzame toekomst		Vrije tijdsnota, doelen, hebben we dit, waar is de nota te vinden. Onrust zin.	Er is (nog) geen Nota VTE. De laatste gemeentelijke beleidsnota op het gebied van de vrijetijdseconomie dateert uit 2009. In 2023 wordt er een nieuwe visie aangeboden aan de raad (zie par. 4.2.1). Na vaststelling vand deze visie (incl. uitvoeringsprogramma) kan er uitvoering worden gegeven aan deze visie/nota
18	VVD	Programma Duurzame toekomst		Tabel: Natuur, milieu, we gaan van 308 naar 0. Alles opgelost?	De eerste kolom geeft geen begroting weer, maar de werkelijke opbrengsten in de jaarrekening. In 2021 is incidenteel subsidie ontvangen van de provincie. Voor de komende jaren zijn geen subsidies begroot.
19	VVD	Programma Duurzame toekomst		Bedrijvigheid van 566 naar 46, hoezo?	De eerste kolom geeft geen begroting weer, maar de werkelijke opbrengsten in de jaarrekening. In 2021 is een incidentele meevaller geweest (vrijval voorziening RBT).
20	VVD	Programma Duurzame toekomst		In de presentatie wordt aangegeven om 191 beschikbaar te stellen. Hoezo dit bedrag? Waar gaan wij dit aan uitgeven? Zijn er kaders/doelen? En als er nog geen vastgesteld plan is, waarom dan wel structureel dit geld vaststellen? Hoe weten we dan dat we binnen budget zijn?	Dit bedrag is bedoeld voor de energietransitie. Zoals u in de Energievisie heeft bepaald, willen we Borne in 2050 een klimaatneutrale gemeenschap hebben. Om deze ambitie te realiseren hebben we de komende 27 jaar een proces te doorlopen waarin we met elkaar meer energie leren besparen, waarin we wijken en dorpen geleidelijk van het aardgas halen en van duurzame warmte voorzien en waarin we ons (groeiend) stroomverbruik 100% gaan verduurzamen. Dit is een complex en intensief proces. Aan de Energievisie is een uitvoeringsagenda en begroting gekoppeld. De extra middelen worden vooral ingezet om noodzakelijke capaciteit aan te trekken.

Vraagnr	Partij	Hoofdstuk	Blz.	Vraag	Antwoord
21	VVD	Programma Inclusieve samenleving		De uitgaven mbt het sociaal domein zijn moeilijk te doorgronden. Bezuinigingstaakstelling / indexaties SD / uitname uit bestemmingsreserve SD / inzet stelpost binnen stelpost prijscompensatie. Graag verduidelijking.	Bezuinigingstaakstelling: in de tweede monitor sociaal domein 2022 is het volgende duidelijk geworden: 1. wat we aan taakstelling hebben gerealiseerd; 2. wat er nog kan worden gerealiseerd; 3. wat er niet kan worden gerealiseerd. Er wordt in de begroting voorgesteld om alles wat gerealiseerd is ook administratief te verwerken en dat wat kan worden gerealiseerd als taakstelling open te houden. Daarnaast wordt voorgesteld om de stelpost sociaal domein voor €596.000 in te zetten ter dekking van het niet realiseerbare gedeelte van de taakstelling. Prijsindex: Het sociaal domein zat niet in de stelpost prijscompenstatie. Uitzetting van het budget door inflatie diende het sociaal domein zelf op te vangen, dan wel steeds bij de begroting aan te vragen. Dit heeft er toe geleid dat er in 2020 t/m 2022 de budgetten voor het sociaal domein niet zijn geindexeerd en we daar met een structureel tekort van €878.000 zitten. Dit wordt gerepareerd in de begroting. In de eerste begrotingswijziging wordt daarnaast het voorstel gedaan om het sociaal domein te betrekken bij de berekening van de stelpost prijscompensatie, zodat deze inhaalacties in de toekomst niet meer nodig zijn. Om deze structurele uitzetting van budget te kunnen dekken wordt voorgesteld om het resterende gedeelte van de stelpost sociaal domein (€304.000) in te zetten als dekking samen met het begrotingssaldo. Bestemmingsreserve Sociaal Domein: In het verleden is een bestemmingsreserve Sociaal Domein ingesteld met de overschotten op het sociaal domein in de eerste jaren na de decentralisaties met de bedoeling om eventuele tekomstige nadelen hieruit op te kunnen vangen. Dit sloeg al snel om naar dusdanige tekorten dat de bestemmingsreserve bij lange na niet meer voldoende gevuld was om de tekorten te kunnen dekken. De budgetten i.c.m. een bezuinigingtaakstelling zijn opgenomen om het sociaal domein structureel sluitend in de begroting te krijgen. Er is sinds die tijd een klein restant in de bestemmingsreserve achter gebleven waar niets mee gebeurd. Wij stellen nu voor om dit restant in te zetten om de structrule bezuinigingsmaatregel te kunnen realiseren en om daarna deze bestemmingsreserve af te sluiten.
22	VVD	Programma Inclusieve samenleving		Mis in deze tekst, voorlichting, preventie. Rollen van vangnet zoals leerplicht.	Voorlichting en preventie zijn zeker van belang en worden niet expliciet bij elk thema benoemd. Het lokaal Sportakkoord en lokaal Preventieakkoord willen we bijvoorbeeld integreren in een Vitaliteitsakkoord. Kinderen en jongeren kunnen zich ontwikkelen en (veilig) opgroeien naar zelfstandigheid. Indien nodig, worden uiteraard instrumenten/wetten zoals Leerplichtwet ingezet.
23	VVD	Programma Inclusieve samenleving		we bezien de wijze waarop we invulling geven aan armoede preventie. Wat wordt daar mee bedoeld?	Bestaanszekerheid en armoede speelt nu meer dan ooit. In het politiek beraad van 25 oktober jl. is de raadsmemo bestaanszekerheid uitgebreid besproken met uw Raad. Het college gaat aan de slag met het uitwerken van de 4 thema's: mensen beter toe leiden naar beschikbare regelingen, inzetten op maatwerk en budgetbeheersing, duurzaamheidsmaatregelen en het instellen van een noodfonds.
24	VVD	Programma Inclusieve samenleving		onder 4.3.2.1. staat dat raamovereenkomst met aanbieders HO per 1-1-2014 eindigt. Dat is bijna 10 jaar geleden, dat klopt vast niet.	Klopt, moet 01-01-2024 zijn
25	VVD	Programma Inclusieve samenleving		Onder 4.3.2.2. staat samenwerking tussen burger initiatieven en organisaties stimuleren, TOP !!! Kan er bijvoorbeeld een innovatiefonds worden opgericht waaruit burgerinitiatieven op het gebied van sociaal domein (preventie sfeer) worden betaald?	De voorkeur heeft samenwerking. Samenwerking betekent niet automatisch dat daarvoor vanuit de gemeente (nieuw) budget tegenover hoeft te staan. Door elkaar op te zoeken en (beter) samen te werken ontstaat er synergie dat zich uiteindelijk vertaalt in betere ondersteuning voor de inwoner. Als raad hiervoor een innovatiefonds wilt instellen, is dat aan u. Wel wijzen wij u er op dat er dan wel dekking binnen de begroting gevonden moet worden.

Vraagnr	Partij	Hoofdstuk	Blz.	Vraag	Antwoord
26	VVD	Programma Inclusieve samenleving		4.3.2.4 noemt realiseren van de taakstelling (huisvesting statushouders) als doel, mede door realiseren van flexwoningen. M.i. doen we ons best om aan de taakstelling te kunnen voldoen zonder dat er verdringen op de woningmarkt ontstaat.	Gemeente Borne maakt afspraken met Welbions voor het plaatsen van statushouders in sociale woningbouw. Flexwoningen worden voor alle inwoners ingezet.
27	VVD	Programma Inclusieve samenleving		In de tekst missen we hoe wij lokaal invulling geven aan de nieuwe wet inburgering en hoe we hier lokale werkgevers bij betrekken. En ik mis nog informatie over de subsidie mogelijkheden o.a. vanuit COA En provincie voor flexibele huisvesting vana andachtsgroepen (Hotel en Accommodatie Regeling bijvoorbeeld).	Nieuwe wet inburgering: vanaf 1 januari 2022 heeft de gemeente de regie gekregen om het traject voor inburgeraar te verzorgen. Het uitgangspunt is: alle inburgeraars doen snel en volwaardig mee aan de Nederlandse maatschappij, het liefst via betaald werk. Hiervoor is een traject in ontwikkeling waarbij er via een brede intake wordt gekeken wat een passende leerroute is voor de inburgeraar. Naast dit traject zijn er duale trajecten waarbij lokale partners worden ingezet, bijv. Borne Werkt om inburgeraars te ondersteunen in het integratieproces. Indien wenselijk is het mogelijk om vanuit de uitvoeringsorganisatie een presentatie aan te vragen over het huidige beleid. Subsidiemogelijkheden: op dit moment is er voldoende afstemming tussen de gemeentes voor het opvangen van de vluchtelingen en Oekraïners om aan onze taakstelling te voldoen.
28	VVD	Programma Inclusieve samenleving		4.3.2.9. werk en inkomen, ik mis hierbij de focus op werk voor iedereen in de uitkering. Wordt veel ingezet op ondersteuning rondom inkomen, maar werk is essentieel.	Bij de UO het laten uitstromen van uitkeringsgerechtigden een prioriteit. We gebruiken hiervoor een participatieladder. Afhankelijk van de afstand van de arbeidsmarkt is iemand sneller te plaatsen in het werkproces dan een ander die lager op de ladder is geplaatst. Met de middelen vanuit het rijk zijn keuzes gemaakt op welke doelgroep de focus ligt. De doelgroep met de grootste afstand tot de arbeidsmarkt zijn voornamelijk inwoners die voorheen een Wajong uitkering hadden. Zie de lagere cijfers op de participatieladder bij het hoogste niveau en de verschuiving naar boven door extra inzet en begeleiding naar werk.
29	VVD	Programma Inclusieve samenleving		Daarnaast staat in de tabel 460 bij onderwijs voor de begroting van 23. Waarom deze uitschieter?	Deze uitschieter is te verklaren door de incidentele middelen die de gemeente Borne ontvangt vanuit het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) voor het herstellen van de door corona veroorzaakte vertragingen/ achterstanden bij leerlingen/studenten op cognitief en sociaalemotioneel gebied en op het gebied van welbevinden. De NPO middelen mogen tot en met schooljaar 2024/2025 besteed worden.
30	VVD	Presentatie		Presentatie, waarom moeten wij incidenteel 3 jr lang 265 inzetten? En wat is hier incidenteel aan?	t Wooldrik wordt in 2024 opgeleverd. Op basis van de ervaringscijfers kunnen we in de begroting 2026 voorstellen hoe we structureel met deze ombuiging omgaan. Voorgesteld wordt de ombuiging op sport drie jaar naar achteren te schuiven. Dit levert een incidenteel nadeel op van €265.000 per jaar.
31	VVD	Presentatie		In de presentatie werd gezegd: 5 ton op sociaal domein, hiervoor wil men incidenteel geld om aan te jagen, hoezo? Eerder gebleken dat dit werkt? Daarnaast is er de vraag om geld te krijgen om een agenda op te stellen, is dat daadwerkelijk nodig?	Het betreft een incidentele impuls om werkwijzen zo aan te passen dat de structurele taakstelling behaald kan worden. Of iets nodig is is een politieke vraag.
32	VVD	Presentatie		Waarom is sociaal domein zo lang niet goed geindexeerd?	Uitgangspunt bij de overheveling van de drie decentralisaties van het Rijk naar de gemeenten was dit dit budgetneutraal moest gebeuren. Dit uitgangspunt hebben we een aantal jaar vastgehouden, waarbij indexatie niet plaats vond. Dit uitgangspunt bleek niet haalbaar.
33	VVD	Programma Inclusieve samenleving		In de presentatie wordt gesproken over een Sportcoach: structureel verankeren: zij voeren uit-> moet dit nog met dat sportbedrijf. Kunnen die niet betalen? Waarom is dit een gemeentepost?	Het betreft hier een co-financiering via de boekhouding van de gemeente. Het Rijk, de gemeente, het onderwijs en de sportverenigingen financieren gezamenlijk de buurtspportcoaches.
34	VVD	Programma Inclusieve samenleving		Borne werkt: we moeten nog evalueren, maar wel graag 60.000 euro? Hoezo, is dat nodig om te evalueren?	Dit zijn de kosten voor de inzet van de projectleider Borne werkt in 2023, plus een bedrag voor de evaluatie.

Vraagnr	Partij	Hoofdstuk	Blz.	Vraag	Antwoord
35	VVD	Programma Inclusieve samenleving		In de presentatie wordt gesproken over een zorg coördinator, wat doet die precies en is dit een incidenteel of structureel post.	Bij alle (zeer) complexe casussen met een veiligheidscomponent willen wij opschalen naar een procescoördinator Zorg en Veiligheid. Bij casuïstiek gerelateerd aan de Wmo zorg gebeurt dat al. Bij Jeugd gebeurt dat nog niet. Wanneer de procesregie bij Jeugdzorg ook bij een procescoördinator kan worden belegd, behoudt de jeugdconsulent zijn/haar onafhankelijke positie ten opzichte van het gezin. Gezien de hoge caseload en vo,or een goede uitvoering is het noodzakelijk dat er een tweede procescoördinator Zorg en Veiligheid aan het team van het Sociaal Domein wordt toegevoegd, met accent op jeugd. Met de uitbreiding van deze functie wordt eveneens de kwetsbaarheid van de huidige procescoördinator (gericht op Wmo) verbeterd en kunnen de functionarissen elkaar vervangen. We hebben gekozen voor een incidentele opzet. Binnen deze periode gaan we inzichtelijk maken wat dit oplevert, zowel inhoudelijk als financieel.
36	VVD	Programma Bestuur en samenleving		De bestuurlijke agenda, hebben we nu al een keer een tijd en plaats?	Zoals vastgesteld in de kaderbrief 2023-2026 gaat het in het programma over het thema 'De Bornse gemeenschap en transparant bestuur' in samenhang met de doorontwikkeling van de organisatie. Bij de begroting wordt voorgesteld middelen beschikbaar te stellen voor de uitwerking van het programmaplan. De bestuurlijke agenda staat voor beeldvormende bespreking geagendeerd in het politiek beraad van 29 november.
37	VVD	Programma Bestuur en samenleving		In de presentatie wordt gesproken voor een projectmanager, wat gaat die doen? Er wordt gesproken over bestuur en programma plan, is daar ?? fte programma manager voor nodig? Gaat het in dit plan om vertrouwen van burger tussen samenleving of om inrichting van de organisatie om zo bestuur beter te laten functioneren en zo als "bijvangst"het vertrouwen van burger te herwinnen?	Zoals vastgesteld in de kaderbrief 2023-2026 gaat het in het programma over het thema 'De Bornse gemeenschap en transparant bestuur' in samenhang met de doorontwikkeling van de organisatie. Bij de begroting wordt voorgesteld middelen beschikbaar te stellen voor de uitwerking van het programmaplan.
38	VVD	Programma Bestuur en samenleving		In de presentatie: Incidenteel/structureel inzetten geld voor projecten 75.000. Wat is doel? Is dit ergens terug te vinden?	Hierbij gaat het om incidentele middelen voor ondersteuning van projecten, met name op het gebied van participatie en communicatie.
39	VVD	Programma Financieel gezond		Onder prijscompensatie staat lucht in de begroting creëren. Wat bedoel je hiermee?	Er staat dat er in Borne is gekozen om een bedrag op prijscompensatie te ramen op de stelpost. Wanneer er dan op specifieke budgetten middelen benodigd zijn i.v.m. prijsstijgingen dan kan er na besluitvorming een bedrag overgeheveld van de stelpost prijscompensatie naar desbetreffend budget in de begroting (indien de stelpost toereikend is natuurlijk). Uw vraag gaat over de systematiek die wij in Borne niet hanteren, namelijk het integraal verhogen van alle prijsgevoelige budgetten in de begroting. Dit is een systematiek die in gemeenteland toegepast wordt. Door dit te doen kun je op bepaalde budgetten lucht creëren omdat de ophoging niet noodzakelijk is.
40	VVD	Paragraaf lokale heffingen	31	pagina 31 staat in de tabel bedragen voor begroting 2023. Ik mis vergelijking met begroting 2022. Zo is het moeilijk een vergelijking te maken wat dit voor inwoners gaat betekenen.	Deze tabel kan aangevuld worden met de gegevens uit de begroting 2022.
41	VVD	Paragraaf lokale heffingen	31/38	De tabel op pagina 31 en 38. Is deze ook weer x1000?	De tabel op pagina 31 is inderdaad x1.000. De tabel op pagina 38 laat de gemiddelde woonlast per soort huishouden per gemeente. Deze is (gelukkig) niet x1.000.
42	VVD	Paragraaf lokale heffingen		Graag meer duidelijkheid over cijfers mbt de egalisatievoorziening reiniging. Bij de begroting voor 2023 was de voorziening groot 1.8 mln. De toenmalige wethouder gaf aan dat een voorziening ter egalisatie van de tarieven van 750.000 voldoende zou zijn. Het lijkt de VVD-fractie stug dat de voorziening per 2024 nul euro is. Graag info over verloop voorziening en tarieven. Ook graag info over Borns deel van de winst van Twente Milieu. Immers bij kostendekkendheid dient deze ook meegeteld te worden.	In 2021 is in het raadsvoorstel bij de aanbieding van de belastingverordeningen 2022 reeds toegezegd dat er nog te weinig informatie bekend was rondom de effecten van invoering van DIFTAR. Er is nu wel informatie bekend over het effect van invoering van DIFTAR. De Bornse inwoners zijn erg goed in het scheiden van afval en daarom wordt er minder vaak restafval aangeboden dan waar rekening mee werd gehouden in de eerste jaren DIFTAR. Op het moment dat de tarieven van reiniging alleen inflatoir verhoogd worden dan betekent dit inderdaad dat de voorziening reiniging leeg is. Bij de belastingverordeningen 2023 komt het college daarom met een aangepast voorstel rondom de reinigingstarieven 2023. De egalisatievoorziening zou in principe ingezet worden om schommelingen in opbrengsten op te vangen en niet om het tarief structureel te drukken. Verder verwijzen wij u naar het antwoord bij vraag 66.
43	VVD	Raadsvoorstel		Wat is de bijdrage van het Rijk voor de invoering van de WOO?	In 2023 €59.000 structureel en € 56.000 incidenteel. De structurele bijdrage loopt in de jaren erna op. Binennkort ontvangt u een memo over de WOO.

Vraagnr	Partij	Hoofdstuk	Blz.	Vraag	Antwoord
44	VVD	Raadsvoorstel		Waar is het bedrag van 15.000 euro voor de digitale veiligheid op gebaseerd? Is dat wel realistisch?	Dit bedrag is gebaseerd op ervaringscijfers vanuit het verleden.
45	VVD	Paragraaf lokale heffingen	36	Pag 36: dis wel heel veel – en nu? De tekst eronder met uitleg, is best verwarrend..	Wat bedoelt u met dis wel heel veel? Vanavond tijdens de informatiemarkt spreken wij u hier graag over.
46	VVD	Paragraaf lokale heffingen		Mis een overzicht woonlasten borne 2021 en 2022 om net als de vraag hierboven een vergelijking te kunnen maken wat het voor de inwoners betekent	Deze tabel kan aangevuld worden met de gevraagde gegevens. In het raadsvoorstel bij de belastingverordening treft u deze wel aan.
47	VVD	Paragraaf lokale heffingen		onlangs is er jurisprudentie geweest over de norm die gehanteerd wordt voor eigen vermogen grens om in aanmerking tek omen voor gemeentelijke kwijtschelding. Rechter heeft besloten dat vermogensgrens met 2.000 euro opgehoogd mag worden. Mogen gemeenten voor kiezen. Ik zie dit niet terug.	politieke vraag
48	VVD	Paragraaf verbonden partijen		We gaan gebruik maken van DAS Twente, maar hoe vaak gaan we dit inzetten? Is dit structureel of incidenteel?	De gemeente Borne maakt al sinds februari 2022 gebruik van DAS Twente. Alle inhuur die aanbesteding plichtig is wordt uitgezet via DAS Twente. Daardoor wordt voldaan aan de Europese aanbestedingsregels en krijgen alle partijen de kans om kandidaten aan te bieden. Hiermee wordt tevens een stuk marktwerking v.w.b. het tarief bewerkstelligd. Aan het uitzeten van een aanvraag in DAS Twente gaat vooraf dat er gekeken wordt of er voldoende budget beschikbaar is voor de opdracht.
49	VVD	Paragraaf verbonden partijen		verbonden partijen, wordt Gezondheid, GGD, OZJT en veilig thuis genoemd. Dit heet niet meer zo, is nu Samen Twente.	Klopt
50	VVD	Paragraaf verbonden partijen	59	Op 59 wordt aangegeven dat de samenwerking OZJT (Zorg en Jeugdhulp Twente, nu Samen Twente) niet verplicht is. Voor jeugdzorg is dit wel het geval, is wettelijke verplichting.	Voor dat specifieke onderdeel wel. De overige taken niet.
51	VVD	Paragraaf verbonden partijen	61	pagina 61 onder 8. Sociaal werkleerbedrijf (SWB), staat dat subsidieresultaat negatiever wordt. En dat het resultaat vanaf 2023 verder zal stabiliseren. Ik kan deze twee zinnen niet rijmen. Graag uitleg wat er bedoeld wordt met negatief subsidieresultaat, dat betekent toch dat het onder aan de streep meer kost? Maar vervolgens wordt wel gezegd dat het resultaat verder stabiliseert. Ik snap het niet	Zoals in de tekst toegelicht is, wordt het negatieve resultaat opgevangen door middel van een onttrekking uit de reserves. Hierdoor wordt het nadeel geëlimineerd. Vanaf 2024 stabiliseert het resultaat. Dit is een schrijffout.
52	VVD	Paragraaf verbonden partijen	62	pagina 62 wordt niets gezegd over stichting beheer dierenpark borne, waarom niet?	Gelet op de zeer beperkte omvang (lager dan de grens van € 25.000) wordt hier niets over gezegd.
53	VVD	Financiële begroting		Waarom worden posten voortvloeiend uit de Kaderbrief niet gelijk in de reguliere begroting opgenomen, maar in de eerste begrotingswijziging?	Dit wordt veroorzaakt door de systematiek die wij hanteren en de afspraken die we bij de kaderbrief hierover hebben gemaakt. Autonome ontwikkelingen zitten standaard in de primaire begroting. Nieuw beleid komt expliciet terug in de eerste begrotingswijziging, zodat u hier apart over kunt besluiten
54	VVD	Financiële begroting		Kan dit m.i.v. de begroting voor 2024 wel gebeuren? Is immers functie van Kaderbrief.	Dit heeft te maken met de besluitvorming. Als het de wens van de raad is kan het vanaf 2024 ook gewoon verwerkt worden in de primitieve begroting.
55	VVD	Financiële begroting		Waarom incidentele dekking voor beleid dat in feite structureel van aard is?	Voor structureel beleid zetten we structurele middelen is. Onder een aantal onderwerpen waar we structureel wellicht wat mee moeten hebben we nog geen plannen liggen. Om hier (tijdelijk) impulsen aan te geven zodat deze plannen er komen of worden uitgewerkt wordt er incidenteel budget aangevraagd. Uw raad kan kan vanuit het budgetrecht over drie jaar altijd anders besluiten.

Vraagnr	Partij	Hoofdstuk	Blz.	Vraag	Antwoord
56	VVD	Financiële begroting		De stelpost prijscompensatie is niet moeilijk te doorgronden. Dan wordt gesproken van een mindere vulling dan vastgesteld in de kaderbrief, dan wordt voorgesteld de stelpost SD van 304.000 in te zetten binnen de stelpost Prijscompensatie en vervolgens wordt de stelpost structureel verhoogd voor de gestegen kosten van de projecten. Graag een verduidelijking van de opbouw van de stelpost Prijscompensatie op onderdelen.	1. Primaire begroting: de stelpost prijscompensatie bestaat uit het prijsbeinvloedbare gedeelte (een kleine 15mln) van de begroting (exclusief sociaal domein) * een gemiddeld inflatiepercentage uit de macro economische verkenningen van het Rijk (2,8%). 2. Eerste begrotingswijziging: we stellen voor om het prijsbeinvloedbare gedeelte van de begroting inclusief het sociaal domein te hanteren. Hierdoor verdubbelt het prijsbeinvloedbare gedeelte (naar ongeveer 30mln). Om deze uitbreiding van lasten te kunnen dekken, stellen we voor om onder andere de stelpost Sociaal domein hier voor in te zetten. 3. Daarnaast stellen we voor om hiernaast voor onze investeringen aanvullend een bedrag op te nemen van €300.000 in 2023 oplopend naar €835.000 in 2026.
57	VVD	Financiële begroting	68	pagina 68. Graag verklaring verschillen baten inclusieve samenleving (actuele begroting 2022 en begroting 2023), baten financieel gezond, lasten financieel gezond en lokale heffingen. Die laatste, betekent dit dat inwoners dus meer gaan betalen dan in 2022?	Baten inclusieve samenleving: de actuele begroting betreft de situatie voor vaststelling van de berap. Hierbij worden opbrengsten begroot voor aanpak energiearmoede, NPO-middelen, inburgering en bijdrage aan sportstimulering die niet in de primitieve begroting zaten. Het verschil in baten en lasten binnen thema Financieel gezond wordt veroorzaakt door het op een andere wijze presenteren van de grondexploitaties conform BBV richtlijnen. Per saldo is dit echter budgetneutraal. De inkomsten uit lokale heffingen stijgen inderdaad. Dit heedft te maken met stijging van aantal inwoners en prijsindexatie.
58	VVD	Financiële begroting		Wat is EMU saldo? Waar staat dit voor?	EMU staat voor Economische en Monetaire Unie. Het overheidssaldo of EMU saldo is binnen de Europese Unie een belangrijke indicator voor de gezondheid van de overheidsfinanciën.
59	VVD	Financiële begroting		in de bijlage onder staan de gemeentelijke woonlasten. Meerpersoonshuishouden eigen woning is 914 euro per jaar, vervolgens staat op pagina 86 dat gemeentelijke woonlasten 769 euro zijn volgens waarstaatjegemeente.nl hoe is dit te verklaren?	bij waarstaatjegemeente.nl wordt er gerekend exclusief de sociale huurwoningen
60	VVD	Financiële begroting		hoe recent en betrouwbaar zijn de gegevens op waarstaatjegemeente.nl ? Ik zie jaartallen van 2015 staan, dat is wel heel lang geleden.	Wij gaan er vanuit dat de gegevens die het VNG verzamelt op de website van waarstaatjegemeente.nl betrouwbaar zijn. We hebben geen invloed op hoe recent deze gegevens zijn.
61	VVD	Financiële begroting	84	pagina 84 onder 6 staan aantal banen per 1.000 inwoners. Borne bijna helft van nederland. Hoe kan dit? Weinig banen in onze gemeente? Waarom?	We zijn een kleine gemeente en hebben daardoor relatief weinig banen.
62	VVD	Financiële begroting	87	pagina 87 onder 6.4 staat begeleide participatie, wat wordt daar mee bedoeld?	Dtit betreft een taakveld, hieonder valt de sociale werkvoorziening.
63	VVD	Financiële begroting	87	ik mis in het totaal overzicht op pagina 87/88 de nieuwe wet inburgering en re-integratie middelen vanuit het rijk. Hoe kan dat?	Dit maakt onderdeel uit van taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie.
64	VVD	Financiële begroting		het renterisico bedraagt vanaf 2023 13 mln. De verwachting is dat de komende jaren binnen de renterisico-norm wordt gebleven. Waarop is dat gebaseerd?	Zowel in 2024 als in 2025 vindt bullet aflossing plaats op een lening (aflossing van de hoofdsom in 1 keer). Op basis van deze ontwikkeling op de aflossingsverplichtingen en de reeds bestaande ruimte op de renterisiconorm is er ruimte om nieuwe leningen aan te trekken voor geplande investeringen.
65	VVD	Financiële begroting		Is resultaat kasgeldlimiet niet te rooskleurig voorgesteld?	De ruimte of overschrijding is afhankelijk van het moment in het jaar waarop inkomsten binnenkomen (denk bijvoorbeeld aan de gemeentelijke heffingen) en uitgaven gedaan worden. Kasgeld wordt aangetrokken om de liquiditeitsbehoefte vanuit dergelijke fluctuaties op te vangen. Het beeld in de afgelopen jaren is dat er in 3 van de 4 kwartalen ruimte is op de kasgeldlimiet.
66	VVD	Financiële begroting		Mis in de stukken resultaat en dividend gemeente van Twence holding/Twente milieu. Graag alsnog.	Ook voor de andere deelnemingen is dit niet gebeurd. We ramen vanuit het voorzichtigheidsprincie alleen een vaste component in de begroting voor te ontvangen dividend ter grootte van bijna 1,1 mln. Vanaf 2026 i deze bij 0,4 mln lager in verband met het verdwijnen van een deel van het dividend van COGAS.

Vraagnr	Partij	Hoofdstuk	Blz.	Vraag	Antwoord
67	CDA	Bestuurlijke en financiële hoofdlijnen		Deze begroting is gebaseerd op de jaarschijf 2023 van de vorige begroting, de primitieve begroting. Deze is geactualiseerd middels desbetreffende autonome ontwikkelingen en raadsbesluiten tot een nieuw meerjarig perspectief. Dit perspectief wordt door de eerste begrotingswijziging gewijzigd ccf. pp. 10 van het raadsvoorstel met als vraag om beide overgangen op hoofdlijnen expliciet te onderbouwen?	Het verschil tussen de jaarschijf 2023 van de vorige begroting en de huidige begroting2023 (eerste tabel op blz. 10) staat op hoofdlijnen beschreven in de primaire begroting onder financiële hoofdlijnen vanaf blz. 10 De wijzigingen tussen de primaire begroting en de eerste begrotingswijziging (2e tabel) betreffen alle nieuwe beleidsvoorstellen uit het raadsvoorstel, inclusief septembercirculaire.
68	CDA	Programma Inclusieve samenleving		Wij lezen dat binnen afzienbare termijn meerdere raamovereenkomsten binnen het Sociaal Domein aflopen, maar niet of dat gevolgen heeft voor de organisatie/exploitatie, met als vraag: is er nagedacht over mogelijke cq. waarschijnlijk consequenties hiervan?	Meerdere raamovereenkomsten voor Wmo en Jeugdhulp lopen inderdaad binnen afzienbare termijn af. In samenwerking met Twentse gemeenten worden al voorbereidingen getroffen voor nieuwe raamovereenkomsten. Waar mogelijk leveren we als Borne een bijdrage in menskracht. Consequenties voor de exploitatie zijn op dit moment niet te overzien, daarvoor is het te vroeg. Gemeenten zijn verplicht reële tarieven te hanteren, maar dat geldt nu ook al onder de huidige raamovereenkomsten. Zowel de Wmo als de Jeugdwet zijn 'open-einde'-regelingen, we zijn verplicht ondersteuning te bieden waar passend en nodig.
69	CDA	Programma Financieel gezond		Overzicht van alle stelposten zoals in februari jl. verstrekt voor 2022 ontbreekt met als vraag om deze alsnog toe te voegen cq. te verstrekken?	In het programma Financieel gezond staan de stelposten.
70	CDA	Raadsvoorstel		Voor meerdere nieuwe activiteiten stopt het budget in 2026 met als vraag of dat de bedoeling cq. verstandig is?	Dit betreffen incidentele voorstellen. Hierbij wordt of tijdelijk een impuls gegeven aan het onderwerp of het incidentele budget wordt gebruikt om plannen te maken. Indien er uit deze plannen structurele gevolgen voortvloeien worden deze separaat inclusief een dekkingsvoorstel aan uw raad voorgelegd.
71	CDA	Financiële begroting		De programma's zijn drastisch gewijzigd, aangepast aan het raadsakkoord. Dat maakt een vergelijk met het verleden lastig. De taakvelden zijn en blijven onveranderd maar daarin missen we de historische data met als vraag: kan die alsnog toegevoegd dan wel verstrekt worden?	2022 en 2021 (jaarrekening) zijn omgebouwd om vergelijking mogelijk te maken. Deze staan ook in het boekwerk op blz 87 en 88. Het is op korte termijn niet mogelijk om nog verder terug te gaan. Het is een keuze van de raad om te werken met deze programmabegroting.
72	CDA	Raadsvoorstel		Er is sprake van een substantiële kosten toename voor onze ambities/projecten met als vraag om die kosten meer inzichtelijk te presenteren, opgesplitst in termen van prijsstijging van materialen, loonkosten en meerwerk?	We weten niet in hoe hoog de prijsstijging wordt en waar dit exact in zit. Vandaar dat we voorstellen omde stelpost prijsstijgingen te vullen met een gemiddeld bedrag en het college hier voor te mandateren en achteraf te verantwoorden. Meerkosten doordat de investering daadwerkelijk anders is dan door u besloten, wordt aan u voorgelegd.
73	CDA	Raadsvoorstel		Wij missen de onderbouwing voor de stelpost Prijscompensatie met als vraag om die alsnog toe te voegen dan wel te verstrekken plus de vraag hoe deze te rijmen valt met de wetenschap dat in januari alle kosten met 30% gestegen zullen zijn?	De opbouw van de stelpost Prijscompensatie is beschreven onder vraag 56. We hanteren hiervoor een gemiddeld percentage dat door het Rijk in de macro economische verkenningen wordt gehanteerd. Dit percentage (2,8%) ligt lager dan de huidige inflatie. Uitgangspunt hierbij is dat wij door het Rijk in het gemeentefonds het komend jaar hiervoor worden gecompenseerd.
74	CDA	Raadsvoorstel		Wij missen ook de onderbouwing van de €1,7 miljoen voor de éénmalige inflatie als verwoord op pp. 10 van het raadsvoorstel met als vraag: waarvoor dient deze voorziening?	We zien op een aantal gebieden een piek in de indexaties (oa op het gbeid van energie). Met dit bedrag verwachten we deze eenmalige piek op te kunnen vangen.
75	CDA	Programma Wonen en leven		De gepresenteerde lasten binnen het programma Wonen & Leven stijgen met ruim € 400.0000 op jaarbasis van 2022 naar 2023 ccf. pp.15 vd begroting met ook als vraag om deze stijging te onderbouwen en hoe deze te rijmen valt met de wetenschap dat in januari alle kosten met 30% gestegen	In de basis is het uitgangspunt prijspeil 2022. De uitzettingen vanwege inflatie zitten verwerkt in de stelpost prijscompensatie. De uitzettingen binnen dit programma zitten in onze verbonden partijen en de autonome ontwikkelingen die daar spelen. Wij hanteren het uitgangspunt dat een enorme prijsstijging in 2023 wordt gecompenseerd door het Rijk via de circulaires.
76	D66	Raadsvoorstel		U stelt voor om de begrotingswijzigingen vast te stellen. U bezigt daarbij structurele middelen om incidentele posten, prijsstijgingen, daarmee op te vangen. Kunt u aangeven de verhouding tussen vaste activa en structurele middelen inzet en die van de vlottende middelen en de inzet van incidentele geldmiddelen?	Uitgangspunt is dat structurele lasten worden gedekt door structurele baten. Incidentele lasten worden gedekt door incidentele of structurele baten. De vaste activa staat hier los van. De uit de vaste activa voortvloeiende kapitaallasten zijn structrule lasten welke gedekt worden door structurele baten.
77	D66	Raadsvoorstel		U geeft aan dat door de beperkte structurele ruimte na 2025 een aantal voorstellen incidenteel worden gedekt. Graag zouden wij willen weten om welke posten en bedragen het hier handelt.	Er worden geen structurele lasten gedekt door incidentele baten. De begrotingsruimte is beperkt, hierdoor worden er andere maatregelen getroffen die incidenteel kunnen worden ingezet in plaats van structureel. Dit betreffen de voorstellen die staan in het raadsvoorstel (eerste begrotingswijziging). De grootste betreffen een impuls geven aan de woningbouw en uitvoering geven aan de energietransitie.

Vraagnr	Partij	Hoofdstuk	Blz.	Vraag	Antwoord
78	D66	Raadsvoorstel		In de genoemde argumenten merkt u op dat de begroting is gebaseerd op de jaarschijf 2023 van de vorige begroting. Mogen wij aannemen dat alle wijzigingen nadien volledig daarin zijn opgenomen alvorens u die gegevens gaat extrapoleren??	Ja.
79	D66	Raadsvoorstel		U geeft aan dat het voordeel in de meicirculaire € 3 miljoen is. Na verrekening met de tekorten anno 2022 op het sociaal domein, (alweer?) bijdrage verbonden partijen, rente grondbedrijf en de herstel operatie sport ed. nog maar € 1 miljoen resteert. Aan welke posten, in hoofdzaak, zijn die bedragen aan uitgegeven en waaruit bestaat die herstel operatie sport? Is deze laatste in- of exclusief de nog te behalen besparing?	Het voordeel van de meicirculaire (€3 mln.) gaat naar eerder genomen raadsbesluiten (€900k, bestaat voornamelijk uit incidentele last gemeentehuis en ondermijning), indexaties SD (€900k), verbonden partijen (€500k), herstel sport (€200k) en wat overige mutaties (€100k). Dan resteert er als saldo €400k. Dit wordt vervolgens bestemt in de eerste begrotingswijziging. het herstel sport bestaat uit het niet in de begroting hebben staan van het onderhoud van het zwembad en het onderhoud van de sportvelden. Dit is dus exclusief de nog te halen besparing.
80	D66	Raadsvoorstel		Egalisatiereserve reiniging: In de vorige begroting was daar nog ruim 1 miljoen Euro in reserve, nadat er een verrekening had plaatsgevonden. (van een zichzelf vullend fonds) Waren er in 2022 geen baten? en waar is dat geld aan uitgegeven?	Er zijn wel baten (leges, vermarkting van met name verpakkingenmateriaal). De lasten zijn echter hoger (uitvoeringskosten Twente mIlieu, restafval, minder hoge inkomsten verpakkingmateriaal etc.) waardoor er per saldo alsnog een onttrekking uit de voorziening dient plaats te vinden
81	D66	Raadsvoorstel		U geeft aan dat het effect van de circulaire voor 2023 € 706.000,- is. Vervolgens geeft u onder de punten 5 t/m 11 een veelvoud van dat bedrag in 2023 uit. Hoe gaat u dat verschil financieren/dekken??	Uit het begrotingssaldo (voornamelijk mei circulaire) en voor de incidentele kosten in 2023 gedeeltelijk uit de reserve beleidsontwikkeling.
82	D66	Raadsvoorstel		U geeft aan dat Dat Borne in 2050 een klimaat neutrale gemeenschap wilt laten zijn. Wat jammer genoeg niet vermeld wordt is dat in 2030 er ten minste sprake moet zijn van een 55% mindere broeikasgassen uitstoot, dus NIET ALLEEN CO^2 maar broeikasgassen en dat over bijna ca. 7 jaar. Daarbij moet het aandeel van de gemeente, in één van die opgaven, de RES, ten minste 55% zijn, hetgeen een raming is van het eigen aandeel van ten minste ca. € 12-15 miljoen euro. Kunt u aangeven waar dat bedrag in de begroting staat vermeld?	De route naar een klimaatneutrale (CO2-neutrale) gemeenschap is opgenomen in de Energievisie Borne. De uitvoeringsagenda en de daaraan gekoppelde programmabegroting worden jaarlijks geactualiseerd. Daarin zitten ook de gemeentelijke middelen om toe te werken naar het eerste tussendoel qua CO2-reductie.
83	D66	Raadsvoorstel		U geeft aan dat de bouw van het huis van Borne, met name a.g.v. de areaaluitbreiding nog eens € 1,5 miljoen duurder wordt dan aanvankelijk, twee jaar geleden, werd begroot. Is dat boven de extra verhoging van de prijsstijging en de hogere rentekosten? Kunt u een overzicht geven van de aanvankelijke begroting vs. de actuele, inclusief de areaal uitbreiding?	Dat is bovenop de prijsstijging. U heeft op 26 oktober een raadsmemo over het huis van Borne ontvangen, met daarin de kostenstijgingen opgenomen.
84	D66	Raadsvoorstel		U geeft aan dat u een financieel structurele gezonde gemeente wil worden en daarvoor wilt u een financieel dashboard ontwikkelen. Dat plan staat overigens al de nodige jaren op de agenda. Dat nog los van het antwoord op de vraag of dat instrument kan en zal leiden tot een in financieel opzicht gezonde gemeente. Kunt u aangeven wanneer dat dashboard inzetbaar is voor de raad?	In eerste instantie zal een financieel dashboard met basisgegevens in q1 2023 opgeleverd worden, mocht de leverancier hier genoeg mankracht voor hebben.
85	D66	Raadsvoorstel		U memoreert dat de inflatie gevolgen heeft voor de ambities en haalt daarbij ook de grote projecten aan. Vervolgens heeft u het voornemen om de gelden voor de prijs-compensatie structureel te verhogen. Kunt u een opgave in hoofdzaak geven waar die bedragen naar toe gaan, c.q. aan worden uitgegeven (welke projecten en activiteiten+bedrag) en kunt u vanuit de begroting van 't Wooldrik, november 2018, aangeven wat nu de omvang van die investering is inclusief alle prijs- en rentestijgingen vanaf de begrotingsdatum. Daarbij graag een opgave welke daarvan al waar in de begroting zijn opgenomen.	In deze meerjarenbegroting 2023-2027 is er € 23.749.000 opgenomen voor het Wooldrik. Voor verdere details verwijs ik u naar het memo dat u op 26 oktober heeft ontvangen.
86	D66	Raadsvoorstel		U geeft aan dat u de lasten niet bij de burger wilt neerleggen en dus de OZB, behoudens de inflatie correctie van 2,8%, niet wilt verhogen. Kunt u aangeven welke ruimte er voor Borne nog aanwezig is om die OZB te verhogen?	Ja dat zou kunnen, er zit geen wettelijk maximum per gemeente op. Dit wordt nader toegelicht bij het voorstel rondom de OZB verordening.
87	D66	Raadsvoorstel		Kosten baten en dekking in het raadsvoorstel: De nummering van dit hoofdstuk kan ik niet rijmen met de overige nummering, Vraag: wat is de juiste nummering?	De nummering onder kosten, baten en dekking staat los van de nummering uit de rest van het raadsvoorstel. Het zijn de vijf kengetallen die daar benoemd zijn.

Vraagnr	Partij	Hoofdstuk	Blz.	Vraag	Antwoord
88	D66	Financiële begroting		Op pagina 69 van de begroting staat een meerjaren balans. Meer dan 50% van die posten na 2023 zijn aannames, c.q. ongewijzigde bedragen t.o.v. de balans per 31-12-2023. Zelfs een geringe correctie voor inflatie, of extra prijsstijgingen, ook van het geld, zijn achterwege gelaten. Op basis van die gegevens maakt u overzichten als vermeld in hoofdstuk 5 als stand van de algemene reserves, ratio's en dergelijke t.m. 2026. Kunt u aangeven wat de waarde van die gegevens/kengetallen is die gebaseerd zijn op fictieve toekomstgerichte ontwikkelingen en balansgegevens?	Op pagina 69 staat de prognose van de meerjarenbalans. Het klopt dat sommige posten ongewijzigd zijn doorgetrokken naar de toekomst, vanwege het onvoorspelbare karakter. Dan gaat het met name om de vlottende activa en passiva. Correcties voor inflatie en prijsstijgingen zijn al meegenomen in de exploitatie van de meerjarenbegroting en maken onderdeel uit van het rekeningresultaat. De reservestanden zijn gebaseerd op reeds genomen besluitvorming inclusief de meerjarige exploitatiesaldi.
89	D66	Financiële begroting		Enige maanden geleden werd melding gemaakt van het feit dat het Rijk haar bijdragen per 2026 zou verminderen. Bij de invloeden van de circulaires zie ik dat daarvoor in 2023 een vorm van compensatie wordt verleend en dat het verschil vermoedelijk zal meevallen. *Kunt u aangeven hoe groot dat verschil is?*	In 2023 t/m 2025 neemt de uitkering gemeentefonds incidenteel toe tot een omvang van 45,1 mln in 2025. In 2026 neemt de uitkering af met 1,2 mln en op dit niveau blijft (op basis van huidige inzichten) het gemeentefonds structureel na 2026. Als het jaar 2026 vergeleken wordt ten opzichte van het jaar 2023 dan ziet u een nog steeds een plus van 1,4 mln. Kortom: het nadeel is op Borne niet van toepassing. Voor meer informatie verwijzen wij u kortheidshalve graag naar de kaderbrief en de raadsmemo over de septembercirculaire 2022.
90	D66	Bestuurlijke en financiële hoofdlijnen	26	Welk bedrag hoort bij de 75% van de aanvullende jeugd middelen die in de kaderbrief genoemd wordt? Als ik het goed begrepen heb is dit een stelpost zonder dekking. zie artikel uit 2019. https://www.binnenlandsbestuur.nl/sociaal/stelpost-extra-jeugdgeld-wordt-massaal-opgevoerd	75% van de aanvullende jeugdmiddelen is ongeveer €900k. Dit is geen stelpost, maar zijn aanvullende inkomsten vanuit het Rijk die we bij de circulaires op mogen tellen.
91	D66	Financiële begroting	69	Over de materiele vaste activa wordt afgeschreven en dat moet een aanzienlijk bedrag zijn gezien het bedrag van de totale vaste activa.	Op pagina 71 staat een tabel waarin de totale jaarlijkse afschrijvingslast vermeld staat.
92	D66	Financiële begroting	69	Hoe is de sytematiek van de afschrijving?	Er wordt lineair afgeschreven over de aanschafwaarde. De duur is afhankelijk van de aard van het actief. Dit staat vermeld in onze financiele verordening.
93	D66	Financiële begroting	69	Wordt het af te schrijven bedrag direct in mindering gebracht op de activa?	Ja, de boekwaarde van het actief wordt verminderd met de afschrijving.
94	D66	Financiële begroting	69	Hoe groot is het af te schrijven bedrag?	Op pagina 71 staat een tabel waarin de totale jaarlijkse afschrijvingslast vermeld staat.
95	D66	Financiële begroting	69	Waar vind ik de afschrijvings bedragen?	Op pagina 71 staat een tabel waarin de totale jaarlijkse afschrijvingslast vermeld staat.
96	D66	Financiële begroting	69	t.o.v. de jaar rekening van 2021 daalt de materiele vaste activa met € 10,929 miljoen om vervolgens weer te stijgen met € 53,595 miljoen naar 105,540 miljoen. De investeringen zijn voor 2023 echter € 46,637 miljoen. Ergo, het verschil tussen de toename van de vaste activa t.o.v de begroting van 2022 en de te verwachten investeringen bedraagt € 6,958 miljoen. Kunt u dat verschil verklaren?	De kolom begroting 2022 is overgenomen uit de vastgestelde begroting 2022, die is vastgesteld in november 2021. In de periode daarna is er door besluitvorming nog e.e.a. gewijzigd. Het saldo van 105,540 miljoen is gebaseerd op actuele besluitvorming.
97	D66	Financiële begroting	72	Voor het Huis van Borne is in de MJR van 2024 een bedrag op genomen van € 5.2 miljoen terwijl in de presentatie van 13 september 2022 een bedrag van € 8.1 miljoen is gepresenteerd. het gaat er toch om een zo getrouw mogelijk beeld te geven. Waarom is dat nu hier niet mee genomen?	Er heeft geen besluitvorming plaats gevonden over aanvullende middelen. Voor het indexatie gedeelte wordt voorgesteld om de stelpost prijsontwikkeling op te hogen. We verwijzen hiervoor ook naar de memo van 26 oktober.
98	D66	Financiële begroting	72	Voor het Wooldrik fase 2 staat een bedrag van € 23,7 miljoen terwijl wet allemaal weten dat dit een niet reëel bedrag is. Waarom niet een betere inschatting gemaakt ook gezien eerder uitlatingen van de wethouders dat het duurder wordt?	Hiervoor verwijzen wij u naar de nieuwsbrief 't Wooldrik van 26 oktober.
99	D66	Financiële begroting	72	De investeringen in de Oonksweg onderdoorgang en de bundeling van de randweg respectievelijk € 4,1 en € 5,0 miljoen. Zijn dat globale schattingen of licht daar een degelijke begroting onder?	Voor de onderdoorgang Oonksweg is door RHDHV een raming in 2020 gemaakt (+/- 30%). Bijdrage Vloedbeltverbinding is 10% van de gehele kosten van de raming die in 2021 is gemaakt door de provincie Overijssel. Door de hogere kosten van grondstoffen is het aannemelijk dat de kosten bij realisatie in 2025/2026 hoger uitvallen

Vraagnr	Partij	Hoofdstuk	Blz.	Vraag	Antwoord
100	D66	Financiële begroting	72	Dragen de NS en de provincie bij in de totale project kosten?	NS en ProRail dragen nooit bij in de realisatie van onderdoorgangen, dat doet het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Subsidie I&W = € 13.700.000, subsidie Ontwikkelagenda = € 700,000, subsidie provincie goederennetwerk = € 200.000. Er zal verder nog subsidie bij de provincie Overijssel aangevraagd worden in het kader van veiligheid en fietsnetwerk. Hoeveel dit t.z.t. zal zijn is nog onduidelijk, dit kan pas in 2024 aangevraag worden.
101	D66	Financiële begroting	74	Wachtgeld wethouders waarom is er in 2022 geen geld op genomen voor wachtgeld terwijl in voorgaande en volgende jaren wel € 230 k is op genomen? Waarom is dit vergeten?	Dit is niet vergeten. Er is in de tweede bestuursrapportage 2021 een voorziening getroffen voor het wachtgeld van de wethouders met de omvang van €230.000. Deze voorziening is tot op heden niet gemuteerd, er staat nog steeds €230.000 in de voorziening.
102	D66	Financiële begroting	74	Er staat nog een voorziening van de verbindingsweg van € 900 K. Kan die niet vrijvallen?	Deze is reeds vrijgevallen in 2021. Het saldo in 2023 is € 0,-
103	D66	Financiële begroting	74	De reserve beleidsontwikkeling gaat ruim € 14 miljoen omhoog. Waar komen die miljoenen vandaan?	Dat is het gevolg van het positieve jaarrekeningresultaat 2021.
104	D66	Bestuurlijke en financiële hoofdlijnen	26	In de visie op stelposten en ombuigingen worden de volgende stelposten benoemd: autome ontwikkelingen, sociaal domein, organisatie ontwikkeling, taakmutaties gemeentefonds, looncompensatie, prijscompensatie, vervangingsinvesteringen. Wat zijn de bedragen die bij de stelposten horen en waar staan ze in de begroting?	Deze stelposten staan onder programma Financieel gezond in de begroting. Na 1e begrotingswijziging zit er in 2023 in de stelposten de volgende bedragen: Autonome ontwikkelingen € 50k Sociaal Domein € 0k Organisatieontwikkeling € 207k Taakmutaties gemeentefonds: € 1.651k Looncompensatie: € 486k Prijscompensatie: € 2.033k Vervangingsinvesteringen € 84k Structurele ambities: € 0k Raming achterblijvende inkomsten: - € 242k Beleidsontwikkeling: € 100k
105	D66	Krantenartikel		Ook missen wij het vervolg op het krantenartikel over ondertunneling van het spoor, zowel qua investeringen, tijdspad alsook de alternatieven. Wanneer volgt dat?	Aanbesteding ingenieursbureau die de onderdoorgangen met ProRail gaat uitwerken start deze maand, in februari is deze geselecteerd. Hierna zijn de kosten beter uitgewerkt en kan de planning scherper. We verwachten dat de onderdoorgangen in 2026 gerealiseerd zijn.
106	Borne Nu	Programma Wonen en Leven		Er wordt gesproken over een 4e en eventueel een 5e fase Bornse Maten. Is er iets te zeggen wat voor effect dit zal hebben op de risico's, weerstandsratio en andere kengetallen?	Het vervolg op de Bornsche Maten, na fase 3, is nog niet duidelijk. Pas bij planvorming kan aan een grondexploitatie worden gerekend, die na goedkeuring effect zal hebben op de begroting.
107	Borne Nu	Programma Wonen en Leven		Is de woonvisie een regionale of een lokaal geschreven visie? Worden er bijvoorbeeld ook regionale woonbehoeftes in opgenomen?	De woonvisie is een lokale visie van de gemeente Borne. Aangezien de gemente Borne echter niet alleen bouwt voor de autonome behoefte, maar ook een regionale taak heeft, is in de onderliggende onderzoeken ook de regionale behoefte meegenomen.
108	Borne Nu	Programma Wonen en Leven		Welke effecten zijn er voor de doorstroming indien we ook inzetten om inwoners zo lang mogelijk zelfstandig te laten wonen?	Als we de juiste woningen bouwen om inwoners zo lang mogelijk zelfstandig te laten wonen, zal daarmee doorstroming in de keten op gang worden gebracht.
109	Borne Nu	Programma Wonen en Leven		Zijn er (juridische) mogelijkheden om de Bornse jongeren en ouderen prioriteit te geven als het gaat om huisvesting?	Een juridische mogelijkheid daartoe biedt, bij schaarste, met name de doelgroepenverordening. Verder zijn er in de prestatieafspraken met de corporatie in dit verband afspraken gemaakt.
110	Borne Nu	Programma Duurzame toekomst		Klimaatadaptatie is in de begroting opgenomen, echter zonder dat hiervoor geld wordt uitgegeven. Wat is hiervan de logica?	Klimaatadaptatie is een pijler van intgrale duurzaamheid en het nog op te stellen programmaplan duurzaamheid. In de begroting staan middelen voor klimaatadaptatie (nog) bij projecten (Wensink-Zuid, Spanjaardswijk) en water.
111	Borne Nu	Programma Inclusieve samenleving		In de actuele begroting voor 2022 zijn bij baten voor algemene voorzieningen, gezondheid, inburgering en vluchtelingen en jeugd geen bedragen opgenomen. In de jaren vanaf 2023 wel. Hoe is dit verschil te verklaren? Hoe wordt passende ondersteuning (dicht bij huis) geregeld voor jongeren en ouders die tegen problemen aanlopen? Kan daar dieper op worden ingegaan?	De actuele begroting 2022 gaat uit van de situatie voor vaststelling van de berap. Bij de begrotingswijziging o.b.v. de worden deze baten toegevoegd aan de begroting 2022.

Vraagnr	Partij	Hoofdstuk	Blz.	Vraag	Antwoord
112	Borne Nu	Programma Inclusieve samenleving		Kan het college het hoofdstuk ‘’werk en inkomen’’ duidelijker uiteenzetten (blz 19)?	P18. afhankelijk van het verzoek kunnen wij de tekst verduidelijken. Indien wenselijk kan de UO organisatie aansluiten bij een raadsvergadering om een presentatie te houden over de doelen, richtlijnen en de armoedepreventie
113	Borne Nu	Programma Inclusieve samenleving		Wat zal de kostenbesparing zijn indien we gaan naar een sportbedrijf? Kan dit uiteengezet w	Voor de kostenbesparing wordt verwezen naar de begroting van het sportbedrijf. In de huidige begroting 2023 van de gemeente Borne is nog geen rekening gehouden met de start van een Sportbedrijf omdat het college hier nog een besluit over moet nemen.
114	Borne Nu	Raadsvoorstel		De taakstelling sport van € 265000 staat in de begroting, ondanks het feit dat we al weten dat deze niet gehaald zal worden. Hoe kunnen we hier anders mee omgaan?	t Wooldrik wordt in 2024 opgeleverd. Op basis van de ervaringscijfers kunnen we in de begroting 2026 voorstellen hoe we structureel met deze ombuiging omgaan. Voorgesteld wordt de ombuiging op sport drie jaar naar achteren te schuiven. Dit levert een incidenteel nadeel op van €265.000 per jaar.
115	Borne Nu	Paragraaf lokale heffingen		Waaruit bestaan de baten in de tabel bij de afvalstoffenheffing?	Dit bestaat uit de opbrengst reinigingsheffingen en deze bestaat uit het vaste en variabele deel. Bij de behandeling van de belastingverordeningen ontvangt u hier nadere informatie over.
116	Borne Nu	Paragraaf lokale heffingen		Waaruit bestaan de baten in de tabel bij de rioolheffing?	Dit zijn de opbrengsten uit de rioolheffingen.
117	Borne Nu	Paragraaf bedrijfsvoering		Er wordt gesproken over zoekrakende contracten. Hoe groot is dit probleem en wat zijn hiervan de gevolgen?	Hier is steeds minder kans toe doordat ons inkoopproces digitaal wordt opgestart (via Corsa) en er bij het sluiten van een inkoopdossier een check wordt gedaan op de aanwezige en benodigde stukken, zo ook het contract.
118	Borne Nu	Financiële begroting		In de tabel Voorzieningen is te zien dat de voorziening reiniging in 2023 met ruim een miljoen afneemt ten opzichte van 2022. Daarna blijft de voorziening afnemen tot uiteindelijk 0 in 2026. Is de conclusie juist dat de afvalstoffenheffing structureel te laag is?	U ontvangt een verdere onderbouwing bij de behandeling van de belastingverordening.
119	Borne Nu	Financiële begroting		Wat zou de hoogte van de afvalstoffenheffing (bij benadering) moeten zijn om werkelijk kostendekkend te zijn?	U ontvangt een verdere onderbouwing bij de behandeling van de belastingverordening.
120	Lokaal BHZ	Bestuurlijke en financiële hoofdlijnen	9	De ambitie is om een structureel financieel gezonde gemeente te zijn. Hiervoor wil de raad inzicht in de financiële situatie van Borne door een te ontwikkelen dashboard dat de komende jaren uitgebouwd kan worden met beleidsmatige informatie. Vraag: Wanneer is dit instrumentarium beschikbaar voor de raad om gebruik van te maken?	In eerste instantie zal een financieel dashboard met basisgegevens in q1 2023 opgeleverd worden, mocht de leverancier hier genoeg mankracht voor hebben.
121	Lokaal BHZ	Programma Wonen en leven	14	Wonen en leven: We missen in de begroting de kerngetallen van de integrale behoefte van de gehele gemeente Borne.	Deze worden in de te actualiseren woonvisie aangeboden.
122	Lokaal BHZ	Programma Wonen en leven	17	Er zijn middelen beschikbaar gesteld om een Economische visie op te stellen voor de gemeente Borne. Opmerking: Wij gaan er vanuit dat de Economische visie ook een integrale doorkijk geeft op bedrijfslocaties.	Vanzelfsprekend ook integrale doorkijk op bedrijfslocaties.
123	Lokaal BHZ	Programma Duurzame toekomst		Heeft de klimaatadaptatie een goede plek gekregen in de verduurzamingsvisie van Borne omdat wij binnen de begroting geen aangepaste geldstromen zijn?	Klimaatadaptatie is een pijler van integrale duurzaamheid en het nog op te stellen programmaplan duurzaamheid. Op basis van het programmaplan wordt de raad voorgesteld om, naast al begrote middelen voor klimaatadaptatie voor b.v. Wensink-Zuid en Spanjaardswijk, additionele middelen beschikbaar te stellen.
124	Lokaal BHZ	Paragraaf bedrijfsvoering		Er wordt gemonitord wat er ‘speelt’ op Beezzz en waar behoefte aan is. Afhankelijk van de mogelijkheden en behoefte, wordt Beezzz verder doorontwikkeld. Wat is Beezz en wat kost dat?	Beezz is het gemeentelijk intranet. Structureel kost het € 12.500 per jaar plus communicatiecapaciteit voor contentbeheer.